

JAVNO PREDAVANJE

**ROĐACI, PRIJATELJI
I KLIJENTI NA RIMSKIM
KAMENIM SPOMENICIMA
IZ PANONIJE**

Predavač:

Josip Parat

14. svibnja 2021.

(petak) u 11⁰⁰ sati.

Dobrodošli!

Trg Stjepana Miletića 12

**KALENDAR JAVNIH
PREDAVANJA**

(lipanj 2021.)

**GRADSKA KNJIŽNICA
SLAVONSKI BROD**

Robert SKENDEROVIĆ:
„Čekali smo vodiče da nas
provedu.“ -
O slavonskim šumama
u ranonovovjekovnim
putopisima“

Stanko ANDRIĆ:
„Pitanje najstarijeg pisanog
spomena grada Slavanskog
Broda“

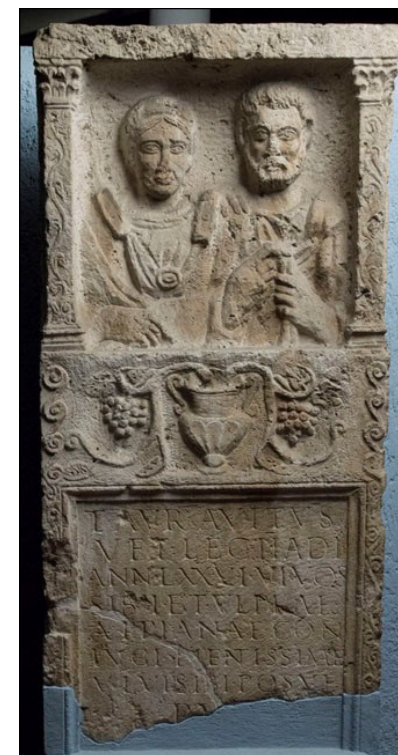

HRVATSKI INSTITUT ZA POVIJEST
– PODRUŽNICA ZA POVIJEST
SLAVONIJE, SRIJEMA I BARANJE

JAVNO PREDAVANJE III.

Josip Parat:

**ROĐACI, PRIJATELJI
I KLIJENTI NA RIMSKIM
KAMENIM SPOMENICIMA
IZ PANONIJE**

**Portretna stela Tita Aurelija Avita (2. st.),
Arheološki muzej u Zagrebu**

Rođaci, prijatelji i klijenti na rimskim kamenim spomenicima iz Panonije

Antička povijest djelomice nam je poznata zahvaljujući nalazima rimskih grobnih spomenika s natpisima i likovnim prizorima. Raniji sakupljači i istraživači uredili su njihov sadržaj i danas ih možemo obrađivati na različite načine. Digitalni alati znatno su olakšali pretraživanje goleme količine građe. Već letimičan pregled materijala iz raznih dijelova nekadašnjeg Rimskog Carstva govori da su civilne natpise uglavnom postavljali očevi, majke, supružnici, djeca, braća, sestre i članovi proširene obitelji. Uz krvne srodnike

zastupljeni su nasljednici, klijenti i patroni. Vojne su pak natpise obično podizali prijatelji i suborci. Ukratko, natpisna građa dobro ilustrira povijest širih društvenih slojeva.

U ovom izlaganju analiziraju se latinski natpisi iz hrvatskog dijela rimske provincije Donje Panonije. To su uglavnom nalazi iz Osijeka (Mursa), Vinkovaca (Cibalae) i iz pograničnog pojasa uz Dunav. Svi spomenici potječu iz razdoblja principata (1-3. st.). Na izabranim primjerima ocrtat će se mogućnosti koje pruža epigrafska građa pri istraživanju međuljudskih odnosa u antici. U tipološkom smislu proučavaju se stele, nadgrobnne ploče, sarkofazi i nadgrobnni žrtvenici. Okosnica izlaganja verbalni je aspekt grobnih spomenika, tj. tekst epitafa. Uz skiciranje najzastupljenijih odnosa pokojnika i ožalošćenog na danom području, uspoređuje se njihov odnos s

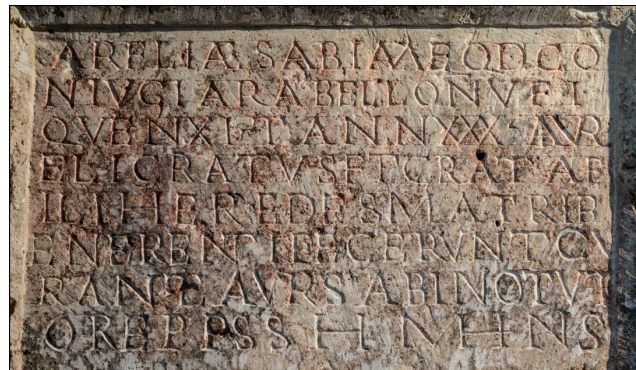
istovjetnim podacima za druge rimske provincije. Ukazuje se na metodološke prednosti i ograničenja proučavanja rimske društvene i obiteljske povijesti na temelju natpisa.

**Portretna stela Aurelija Januarija (2.-3. st.),
Arheološki muzej u Zagrebu**

**Stela Julije Primile (2. pol. 1. st.),
Muzej Slavonije, Osijek**

**Nadgrobnna ploča Aurelije Sabine (3. st.),
Muzej Slavonije, Osijek**

Josip PARAT, mag. archeol., mag. hist.,
mag. philol. graec., mag. philol. lat.
asistent

Glavno područje istraživanja:
antička povijest sjeveroistočne Hrvatske

Više informacija o Josipu Paratu možete vidjeti na:
<http://hipsb.hr/istrazivaci/znanstveni-novaci/josip-parat-prof/>